

Memur Kadrosuna Geçen Sözleşmelilerin Memuriyete Başlama Dereceleri ve Atanabilecekleri Kadro Dereceleri

Bu makale, memur kadrosuna atanacak olan sözleşmeli personelin atanabilecekleri kadrolar, bu kadroların dereceleri ve kendilerinin memuriyete başlayabilecekleri kademe ve dereceleri konu edinmektedir.

MEMUR KADROSUNA GEÇEN SÖZLEŞMELİLERİN MEMURİYETE BAŞLAMA DERECELERİ VE ATANABİLECEKLERİ KADRO DERECELERİ

Halil MEMİŞ

1. Giriş

Sözleşmeli Personele kadro verilmesine ilişkin 19.01.2023 tarih ve 7433 sayılı “Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 26 Ocak 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Kanun yürürlüğe girdi girmesine, ancak personel hukukuna ilişkin düzenlemelerin çok girift olması ve süreçle ilgili adeta her kafadan bir ses çıkması nedeniyle, birçok konuda tereddütler yaşanmaya devam ediyor.

Buna bir de, her yeni çıkan uygulamanın sanki eski uygulamaları yürürlükten kaldırıyormuş gibi algılanarak, bilinenlerin beyinlerden sıfırlanması, bilgi işlem diliyle resetlenmesi, işin tuzu biberi oluyor.

Dolayısıyla aynı şeyi, kadroya geçirilen sözleşmeli personelin intibakında yaşıyoruz. Hiç sözleşmeli olmadan, doğrudan memuriyete başlayan bir kişinin de özel sektördeki çalışmışlıkları, kamuda çalışmışlıkları olabilir. Şimdiye kadar binlerce, milyonlarca

memurda rastlanan bir çok husus, şimdilerde sözleşmeli personel için de söz konusu oluyor. 657 sayılı Kanun 1965 yılından beri yürürlükte ve aynı hükümler mevcut. Ama biz, ne hikmetse sanki bu hükümler ilk defa, şimdi kadroya geçen sözleşmeli personele uygulanıyormuş gibi davranıyoruz.

Tabii, Kanunu su gibi içmiş olsak da cevabını veremeyeceğimiz hususlar olmuyor değil. Bu cevabını veremeyeceğimiz hususlara da yeri gelince değineceğiz.

Öncelikle, öğrenim durumlarına göre memuriyete başlayış dereceleri ve bu derecelerle kaçınıcı dereceli kadrolara atanılabileceği üzerinde durmamızda fayda var.

2. Sözleşmelilerin Memur Kadrosuna Atanmalarındaki Temel Kural

7433 sayılı Kanun ile 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 48 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre, il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına atanacaklardır.

Bunun anlamı şudur. Sözleşmeli personel, ilk atamada sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas olan kadro dışında bir kadroya atanamazlar. Atama işleminden sonra, bitirdikleri başka okullar mevcutsa genel hükümlere göre ve görevde yükselme esaslarına göre görev değişikliği yapabilirler.

3. Sözleşmeli Personelin Geçirilebilecekleri Kadrolar ve Dereceleri

Bilindiği üzere belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin hususlar 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesinde düzenlenmiştir.

Anılan maddenin verdiği yetkiyle yapılan idari düzenlemeler nedeniyle zaman zaman mezuniyetlere göre kimlerin hangi unvanlarda sözleşmeli olarak çalıştırılabileceği konusunda tereddütler yaşanmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yayınladığı 02.01.2020 tarih ve 83683335-900-291 nolu genelgesi (2020/2) ile konuya açıklık getirmiştir.

Buna göre;

“1- Sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin, yürütülecek hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. Bu nitelikler konusunda, 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan

Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların eki "4 sayılı cetvel A-Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir Cetvel" de aranan nitelikler veya Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte yer alan personel kadro unvanları için aranan nitelikler dikkate alınacaktır. Yerel yönetimlerimiz sözleşmeli personel istihdamında yukarıdaki belirlenen nitelik özelliklerinden birini tercih edebilecektir.

2- Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların ek 4 sayılı cetvelde yer almayan ancak Bakanlığımızca sözleşmeli personel kadro unvanı olarak belirlenen ve ekli listede bulunan personel kadro unvanları için Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte yer alan nitelikler aranacaktır.

3- Bakanlığımızca belirlenen sözleşmeli personel kadro unvanları dışında sözleşmeli personel istihdam edilmeyecektir. Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte yer alan ve ekli listede belirlenen kadro unvanlarında tam zamanlı sözleşmeli personel çalıştırılabilecektir. (Ek-2 Sözleşmeli Personel Kadro Unvanları)

....."

Genelgede de belirtildiği üzere, belediyelerde hangi unvanlarda sözleşmeli personel istihdam edileceği, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenecektir. Bu belirleme yukarıda verilen genelge ile yapılmış olup, liste aşağıya alınmıştır.

Mahalli idarelerde, hangi unvanlarda sözleşmeli personel istihdam edilebileceği, bu unvanlarda istihdam edilebilecek sözleşmeli personelin hangi şartları taşıyacağı ile ilgili olarak detaylı açıklamalar için [tıklayınız](#).

Bu çerçevede aşağıda, öncelikle belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilecek unvanlar liste olarak verilmiştir.

Bunun yanında, bu listede yer alan unvanlarda istihdam edilecek Sözleşmeli Personelde hangi niteliklerin aranacağı ise ayrı bir liste olarak verilmiştir.

Bu listede; hem 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların eki "4 sayılı cetvel A-Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir Cetvel"de yer alan unvanlar ve bu unvanlarda anılan Esaslarda belirlenen şartlara, hem de Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik ile bu unvanlara ait kadrolara atanacaklarda bulunması gereken niteliklere yer verilmiştir.

Belediyeler, sözleşmeli personel istihdam ederken burada yer alan şartlardan ister Esaslar'ı, isterlerse Yönetmeliği tercih ederek istihdam sağlamışlardır.

Sözleşmeli personel iken memuriyete geçiş yapılabilecek kadro unvanları, bu unvanların hangi derecelerden ihdas edilebileceği, hangi unvandaki kadrolara hangi öğrenim düzeyinden mezun olanların atanabileceği, aşağıda bir tablo halinde verilmiştir.

Tablo; Devlet Memurları Kanunu'nun genel hükümleri ile Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik eki cetvellere göre hazırlanmıştır.

Tabloda yer alan;

Sütun I, sözleşmeli personelime atanabileceği kadro unvanlarını;

Sütun II, atanılabilecek kadroların Hizmet Sınıfını;

Sütun III ve IV, atanılabilecek kadroların en üst ve alt alt hangi dereceden ihdas edilebileceğini;

Sütun V ise hangi kadroya hangi öğrenim düzeylerinden mezun olanların girebileceğini ve atanılabilecek kadroların en üst hangi dereceden olabileceğini belirtmektedir.

Sütun V'te yer alan alt sütunlarda "-" işareti yer alan kısımlar, o unvan için o öğrenim düzeyindekilerin kadroya atanamayacağı anlamına gelmektedir.

Sütun V'te bulunan alt sütunlarda yer alan 5 ila 9 arasındaki rakamlar ise, o unvanlar için o kadronun en üst derecesini ifade etmektedir. En alt derece ise, bu rakamların üç altındaki derecelerden olabilecektir. Sütunlarda, derecesi "5" olarak yer alan kadro unvanı, 6, 7 veya 8 inci dereceden de ihdas edilebilir.

Yine derecesi "6" olarak yer alan kadro unvanları, 7, 8 veya 9 uncu dereceden de olabilir.

Tabloda, öğrenim durumlarına ilişkin değerlendirme, 657 sayılı Kanununun 45 ve 76 ncı maddelerinin yanında "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar" ve "Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik"te yer alan unvanlara atanma için öngörülen öğrenim düzeyleri dikkate alınarak yapılmıştır.

Ancak, öğrenim düzeyleri ile ilgili olarak anılan Esaslar ve Yönetmelik ile belirlenen öğrenim durumları ile Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'te öngörülen derecelerde uyumsuzluk bulunmakta olup, tablonun sonunda bunlarla ilgili değerlendirme yapılacaktır.

Sütun I	Sütun II	Sütun III	Sütun IV	Sütun V		
657 SAYILI KANUNA TABİ MEMUR UNVANLARI	SINIF	EN ÜST DERECE	EN ALT DERECE	Kadroya Atanabileceklerin Öğrenim Durumları ve Mezuniyete Göre Atanılacak En Yüksek Dereceler		
				Lisans	Önlisans	Ortaöğretim
ANTROPOLOG	SH	1	9	6	-	-
ARKEOLOG	TH	1	9	5	-	-
AVUKAT	AH	1	9	6	-	-
BAKTERİOLOG	SH	1	9	6	-	-
BİOLOG	SH	1	9	5	-	-
ÇOCUK EĞİTİCİSİ	GİH	3	11	6	7	9
ÇOCUK EĞİTİMCİSİ	GİH	1	11	6	7	9
ÇOCUK GELİŞİMCİSİ	SH	1	10	6	7	9
ÇOCUK REHBERİ VE GÖZETİMCİSİ	GİH	1	9	6	7	9
ÇÖZÜMLEYİCİ	TH	1	9	6	-	-
DEKORATÖR	TH	1	9	6	-	-

DESİNATÖR	TH	1	9	6	-	-
DİŞ PROTEZ TEKNİSYENİ	SH	3	11	-	-	9
DİŞ TABİBİ	SH	1	8	5	-	-
DİYETİSYEN	SH	1	8	5	-	-
EBE	SH	1	11	6	7	9
ECZACI	SH	1	8	5	-	-
EĞİTMEN (1)	GİH	3	7	6	7	-
EKONOMİST	TH/GİH	1	9	6	-	-
FİZİKÇİ	TH	1	9	5	-	-
FİZİKOTERAPİST	SH	1	8	5	-	-
FİZYOTERAPİST	SH	1	8	5	-	-
GRAFİKER	TH	1	9	6	7	-
HEMŞİRE	SH	1	11	5	7	9
HEYKELTRAŞ	TH	1	9	6	-	-
HİDROBİYOLOG	TH	1	9	5	-	-
HİDROLOG	TH	1	9	5	-	-
HUKUK MÜŞAVİRİ	GİH	1	6	6	-	-

İSTATİSTİKÇİ	TH	1	8	5	-	-
JEOFİZİKÇİ	TH	1	9	5	-	-
JEOLOG	TH	1	9	5	-	-
JEOMORFOLOG	TH	1	9	5	-	-
KAMERAMAN	GİH	4	11	6	7	9
KAPTAN	TH	1	10	6	7	9
KİMYAGER	TH	1	8	5	-	-
KİMYAGER	SH	1	8	6	-	-
KÜTÜPHANECİ	TH	1	9	6	-	-
LABORANT	TH	3	11	6	7	9
LABORANT	SH	3	11	6	7	9
MATEMATİKÇİ	TH	1	9	5	7	9
MİMAR	TH	1	8	5	-	-
MÜHENDİS	TH	1	8	5	-	-
MÜTERCİM	GİH	1	9	6	-	-
ODYOLOG	SH	1	8	5	-	-
ÖLÇÜ VE AYAR MEMURU	TH	3	11	6	7	9

PALEONTOLOG	TH	1	9	6	-	-
PEDAGOG	SH	1	8	5	-	-
PEYZAJ MİMARİ	TH	1	8	5	-	-
PİLOT	TH	1	8	6	-	-
PROGRAMCI	TH	1	10	6	7	-
PSİKOLOG	SH	1	8	5	-	-
RADYOTERAPİST	SH	1	8	5	-	-
RESTORATÖR	TH	1	9	6	-	-
SAĞLIK FİZİKÇİSİ	SH	1	8	5	-	-
SAĞLIK MEMURU	SH	1	11	6	7	9
SAĞLIK TEKNİKERİ	SH	1	9	6	7	-
SAĞLIK TEKNİSYENİ	SH	3	11	-	-	9
SANAT TARİHÇİSİ	TH	1	8	5	-	-
SOSYAL ÇALIŞMACI	SH	1	8	5	-	-
SOSYOLOG	TH	1	9	6	-	-
ŞEHİR PLANCISI	TH	1	8	5	-	-
TABİP	SH	1	8	5	-	-

TEKNİK RESSAM	TH	3	10	6	7	9
TEKNİKER	TH	1	10	-	6	-
TEKNİSYEN	TH	3	11	-	-	9
TERCÜMAN	GH	3	11	6	-	-
TIBBİ TEKNOLOG	SH	1	9	6	-	-
TOPOGRAF	TH	3	9	Açıklama2	Açıklama2	9
UZMAN (TAB.UZ.TÜZ.GÖRE)	SH	1	6	5	-	-
UZMAN TABİP	SH	1	6	5	-	-
VETERİNER HEKİM	SH	1	8	5	-	-
VETERİNER SAĞLIK TEKNİKERİ	SH	1	10	6	9	-
VETERİNER SAĞLIK TEKNİSYENİ	SH	3	11	-	-	9

Açıklama:

(1) Görevde yükselme yönetmeliğinde; eğitim kadrosuna atanabilmek için; fakültelerin, yüksekokulların, meslek veya teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak şartı getirilerek, tüm öğrenim mezunlarının bu kadroya atanabileceği belirtilmiştir. Buna karşılık norm kadro yönetmeliği ekinde yer listelerde; Eğitim kadrolarının en yüksek 3, en düşük 7 nci dereceden ihdas edilebileceği belirlenmiştir. Buna göre; 7 nci dereceden bir kadroya ancak önlisans mezunları atanabilecektir. Dolayısıyla, atamada dereceler önemli olacağına göre, bu kadro için sözleşmeli personel olarak istihdam edilmesine, Bakanlık genelgesi ile imkan sağlanan

ortaöğretim (meslek veya teknik liseleri) mezunlarının bu kadrolara nasıl atanacağı, çözüm bulunması gereken bir sorun alanıdır. Gönül ümit eder ki, mahalli idarelerimizde sözleşmeli olarak istihdam edilen ortaöğretim mezunlarının belediyede çalıştıkları süreler ile 657 sayılı Kanununun 36/C-1 maddesi gereğince değerlendirilebilecek süreleri, intibak yapıldıktan sonra iki derece almalarına imkan sağlasın. Daha doğrusu, 5 kademe almalarına imkan sağlasın. Yoksa, bunların atamalarında hukuki imkansızlık durumu ile karşı karşıya kalınacaklardır.

(2) Değerlendirilmesi gereken bir husus da Topograf kadrosu ile ilgilidir. Görevde yükselme yönetmeliğinde; Topograf kadrosuna atanabilmek için endüstri meslek lisesi ve/veya dengi diğer teknik lise mezunu olmak şartı getirilmiştir. Bu nedenle; açılacak sınavların bu nitelikteki meslek lisesi mezunlarının girebilmesine imkan vermek için 9 uncu dereceden açılması gerekmektedir. Görevde yükselme yönetmeliğinde "en az" kaydı getirmemek suretiyle, bu kadroya başka öğrenim mezunlarının atanmasının önüne geçilmiştir. Bunun düzeltilmesinin uygun olacağını düşünmekteyiz. Hatta, kurumlar lisans ve yüksek lisans düzeyinde öğrenim veren kurumların teknik bölümlerinden mezun olanların girebilmesine imkan sağlamak uygun olacak, bu durumda da sınava çıkılacak kadro dereceleri buna göre belirlenecektir.

4- Sözleşmeli Personelin Öğrenim Durumlarına Göre Memuriyete Başlayabilecekleri Dereceler

Öğrenim Durumu	Giriş		Yükselinebilecek	
	Derece	Kad.	Derece	Kad.
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	12	2	3	Son
2 yıl süreli teknik öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son
3 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	3	1	Son
4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son

5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	2	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

5- Mezuniyetlerine Göre Daha Üst Derecelerden Başlatılacaklar

Sağlık Hizmetleri Sınıfı: Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri (Hayvan sağlığı dahil) Biyolog unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklemek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.

Bunun yanında, sağlıkla ilgili ortaöğretim mezunları da bu sınıfa atanırlar.

Teknik Hizmetler Sınıfı: 657 sayılı Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.

Mezuniyetler ve Başlatılacakları Dereceler:

- Dört yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan öğretmenlik hizmetinde çalışanlar, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu mezunları, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ile uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu mezunları, Teknik Eğitim Fakültesi (Yüksek Teknik Öğretmen Okulu ve Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu) mezunları, öğrenimlerine göre tesbit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

- Beş yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenimini bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan eğitim ve öğretim hizmetinde çalışanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

- Teknik hizmetler sınıfında görev almak şartıyla jeolog, jeofizikçi, hidrojeolog, hidrolog, jeomorflog, kimyager, fizikçi, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (harekat araştırmacısı), matematiksel iktisatçı (Ekonometrici), Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunları, fen memurları, teknikerler ve yüksek teknikerler, tütün ve müskirat eksperleri, tarım alet ve makineleri Uzmanlık Yüksek Okulu mezunları ile benzeri fen bilimleri ve teknik bilimler lisansiyerleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun olan şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek bölge plancısı. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Bölümü İş ve Teknik Anabilim Dalı mezunları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları üniversitelerin arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve önasya arkeolojisi, klasik arkeoloji anabilim dallarından mezun olanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 28.01.2021 tarih ve E: 2020/2808, K: 2021/139 sayılı kararı ile hazırlık okuyan memurların Lisede okudukları bir yıl hazırlık sınıfı için ilave bir kademe verilmesi gerektiğini karara bağladığından, yukarıda verilen tablodaki derece ve kademeye bu gibiler için bir kademe eklenmesi gerekmektedir

---

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA